

PRZEPIEROWAĆ (13) *vb impf*

przepierować (9), **przepiorować** (4); *przepierować RejWiz* (3), *RejZwierz* (5), *Mącz*; *przepiorować OrzList, PaprPan* (2), *ZbylPrzyg*.

Wszystkie samogłoski jasne; przepiorować z tekstów nieoznaczających ó.

inf *przepierować* (3). \diamond *praes 3 sg* *przepieruje* (5). \diamond *3 pl* *przepierują* (1). \diamond *praet 3 sg m* *przepierował* (1). \diamond *fut [2 sg m* *będziesz przepierował.]* \diamond *3 sg f* *będzie przepiorować* (1). \diamond *imp 2 sg* *przepieruj* (1). \diamond *part praes act* *przepierując* (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde także XVII(XVIII) – XVIII w.

1. *Wydawać dźwięczne głosy; exvibrissare, molliter frangere et concidere vocem, vernare, vibrissare, vinnula voce canere Cn* (3) :

a. *O ptakach: ćwierkać* (2) : *Ráno fie potym porwał áno pięknie świta/ Iuż fie ieden o drugim ptafzek w lefie pyta. Iuż Skowronek ná gorze pięknie przepierueie/ Słowiczek we krzu krzyczy/ Gżegżołęczká kuie. RejWiz 34v.*

Przen (1) : (*nagł*) *Ná łgarzá. (-) NVż moiá miła Soyko/ z zwykłego nałogu/ Przepyeruy/ áźci dádzą/ zgniłego twarogu. RejZwierz 124.*

b. *O organach* (1) : (*nagł*) *Orgány. (-) TO tu rozne pińczalki/ pyęknie przepyeruią/ Abowiem tenorowi/ ná wżytkim folguią. RejZwierz 105.*

2. *O różnych ludzkich działaniach z odcieniem żartobliwym, lekceważącym lub zdecydowanie negatywnym* (10) : *Wierę nam łnadź zgłupieie/ on chytry przechyra. Co ná cudzym rozdywał/ przepieruiąc chodził/ Aleś teraz też dyable/ tu ná práłk vgodził. RejZwierz 136.*

[*Przen: AIEłzczęście [!]/ ktore vmie wiele przepierować/ Vmie czałem záłmućić/ vmie pofolgować. PaprGniazdo 48 (Linde).]*

a. *O mówieniu: naprzykrzać się mówieniem, dużo mówić, mówić głupstwa, obgadywać* (3) : [*Żona do męża:*] *Nuże moje serdeczko/ nie żałuyćieź ieno Ná tę łuknią łtá złotych/ iest też tu me wiáno. To tak długo gębuie/ będzie przepiorować/ Aż ią onym łtem złotych mąż muśi dárować. ZbylPrzyg A4; [Będziefzli dáley przepierował [Si molestus pergis esse] wnet będziefz wyniefion z domu TerentMatKęł K3].*

przepierować czym (1): *Y dla tego dwie wży/ ieden ięzyk dano/ Iżeby mniefy mowiono/ á więcey łłuchano. Bo záprawdę kto gęłto/ przepierueie łłowy/ Iest to łzpieg napewnieyfy/ od łzaloney głowy. RejZwierz 133v.*

[*cum A cum inf:* *ktorzy to [kacerze] przepieruią nie być pozyteczną modlitwę y ofiarę łtráfzliwą/ ktora bywa czynioná zá vmárłe łłdzie WerWiz O.]*

a. *Z wyraźnym nawiązaniem do znac. 1. [o kim]* (1) :

W przeciwstawieniu: »*przepierować ... wabić się*« (1): *Azałz go gołpodárłtwo zewłząd nie doćifka/ Ano łłudzy wołáią/ áno dzyecię piłka. [...] Co więc takéź o inłzych pirwey przepyerował/ Terazby fie iuż wabił [tj. prosił] RejWiz 92.*

b. *Żartować* (1) : *Cavillari cum aliquo et iocari, łmiefzki łłobie s kim łłoyić [!] przepierować. Mącz 42b.*

c. *Popisywać się, wymądrzać się* (3) :

przepierować czym (2): Mogłci vmiec Tybullus/ piorkiem przepierowác/ Lecż niewiem vmiałli ták/ cnotą záfárbowác. *RejZwierz* 77v. *Cf* *przepierować czym przed kim*.

przepierować czym przed kim (1): Lacwieć tám [*u innowierców*] Grámmátýką przepiorowác przed Pány Ziemiány: ále przyydáli ná nie Mnifzy/ pierzchác im z plácu/ porzuciwłzy Grámmátýki y Retorhyki płonne fwe. *OrzList* f4v.

przepierować nad czym (1): Więc drugi [*uczeń*] nád kfięgámi rzkomo przepieruie/ Chce Sokoły zálecieć/ więc rozum fzychtuie. *RejWiz* 90.

d. Wymachiwać (2) :

Zwrot: »szablą przepierować« (2): Ale bogday fie chcieli włzyfcy ták fpráwowác/ Mogliby Podolánie mniefyze pocżty chowác. Iużci niewiem Státutem iáko nim kieruie/ Ale łukiem á fzáblą [*podstarości Oborski*] czyfcie przepioruie. *PaprPan* Y4v; Zápomniałby Aryfłton prętko fwey fregości/ Iuż temu wierz kiedy fie náłz Gárnyłz rozgości. Vyrzyłz iże dość męźnie fzáblą przepioruie *PaprPan* Bb2.

[*Przen: Grozić:* Tákże Słowieńskie włzyftki/ y Greckie narody/ Z chęćiąby fie włożyły/ do tey świętey zgody. A gdyby táką zgodę/ íam Bog zdárzyć raczył/ Snádnieby przepierowác zły Turczyn zábaczył. *StryjWoln* f4v (*Linde*).]